

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року**

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2022. – 158 с.

**Підлужна С.А., Корчан Н.О., Шапаренко І.Є., Плешанова А.А.
Полтавський державний медичний університет м. Полтава
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка**

ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, екологічні ризики зумовлюють виникнення понад 100 найнебезпечніших хвороб світу, і щороку саме вони вбивають 12,6 млн людей. Екологічний стан довкілля суттєво відбивається на ендоекологічному стані здоров'я людини.

Організм як система і єдине ціле живе і взаємодіє із середовищем, з боку якого на нього впливають соціальні та екологічні фактори. І в той же час сама людина впливає на навколишній світ, тобто встановлюється динамічна рівновага між комплексом ендогенних й екзогенних факторів. З цих позицій соматичне захворювання не можна розглядати виключно як біологічне явище, тому що воно викликає не лише фізичні, але й психологічні і моральні страждання [3].

У звіті ВООЗ йдеться про те, що багато смертей пов'язані з бідністю та швидкою урбанізацією на тлі погіршення якості повітря – як зовні, так і в приміщеннях. Оскільки організму, який знаходиться в процесі росту, розвитку, диференціювання характерна висока чутливість до погіршення якості повітря, то діти являються критичною групою населення, найбільш чутливою до дії негативних факторів екологічного стану довкілля. Це обумовлено, зокрема, тим, що в дитини концентрація окремих ензимів може бути як вищою, так і нижчою, ніж у дорослого. Крім того, діти і дорослі мають різні здібності до репарації ушкоджень, які виникають у результаті впливу хімічного екологічного забруднення.

Визначальним для здоров'я дітей України сьогодні є екологічний фактор. Дійсно, здоров'я зростаючого організму дитини є об'єктивним індикатором стану середовища, в якому розвивається дитина. В силу анатомо-фізіологічних особливостей у дітлахів швидше, ніж у дорослих виникають перенапруження і виснаження адаптаційних механізмів, зміни функцій органів і систем.

Аналіз стану здоров'я дітей в різних країнах світу однозначно свідчить про спалах екопатологій, обумовлених екологічними негараздами. Екологічна патологія – наслідок так званого науково-технічного прогресу і найчастіше виникає через антропогенні зміни навколишнього середовища.

Не слід вважати, що суть екологічної та географічної патологій та сама. У вузькому розумінні екологічна патологія – наслідок зміненого людиною навколишнього середовища. У ширшому значенні термін «екологічна патологія» включає й географічну патологію, і професійні захворювання, і токсикологію, тому що все це відбувається в нашому «будинку», зміненому нашою ж діяльністю. Будьякі ксенобіотики, потрапляючи до організму, можуть включатися в його обмін речовин, викликаючи дисметаболізм, і призвести до більш-менш тяжких наслідків.

Уже відомо, в яких субклітинних структурах концентруються ті чи інші мікроелементи. Ядро – цинк, залізо, нікель; мітохондрії – залізо, цинк, фтор, магній; лізосоми і автофагосоми – залізо, кадмій, ртуть, свинець; ядерце і центріоли – нікель; рибосоми – фтор, магній, нікель. У патогенезі ксенобіотиків спостерігаються їх різні перетворення в організмі: транспорт крізь мембрани, синергізм, біодеградація, вплив на молекулярну структуру, на ультраструктуру. Кінцевий результат – хімічне захворювання, мутагенний, канцерогенний ефект, тобто формування конкретної нозологічної форми.

За даними світової статистики, кількість дітей, які народилися з різним ступенем фізіологічної незрілості, наближається до 90%. Це означає, що абсолютно здоровою народжується в середньому лише одна дитина з десяти. Фізіологічна незрілість знаходить прояв у схильності до алергій, сколіозу, діатезу, астми, неврозів. Сьогодні медики нараховують більше ніж 2000 нозологічних одиниць спадково обумовлених патологічних станів. Це являє собою величезну небезпеку для людства: під загрозою найбільше наше багатство – генофонд, який зберігає всю багатоманітність спадковості від попередніх поколінь[2]. Визначений ще у період внутрішньоутробного розвитку знижений опір організму до шкідливих впливів зовнішнього середовища обеззброює людину перед хворобами цивілізації. Найбільш тривожним симптомом впливу екологічних наслідків на здоров'я нації є високий рівень дитячої захворюваності і смертності. Внаслідок погіршення здоров'я українських жінок (у 60% з них спостерігаються різні хронічні і соматичні захворювання) частка нормальних пологів упала до 36%, кількість недоношених дітей зросла на 10%, кожна 10-та дитина народжується генетично неповноцінною[4].

У зонах екологічних негараздів підвищена частота алергічних захворювань, відхилень у нервово-психічному та фізичному розвитку. Повторюються спалахи респіраторних захворювань, спостерігаються висока частота ендокринних захворювань, помітний вторинний імунодефіцит, частота хронічних патологій органів травлення і нирок.

Великий ланцюг антропогенних впливів на здоров'я дитини є прямою загрозою її репродуктивній функції, спричиняє зниження інтелектуальної активності, пригнічення імунобіологічної біоактивності, появу алергічних захворювань і ймовірність розвитку злоякісних утворень, а також нових захворювань, пов'язаних із невідомими генними мутаціями мікробів, вірусів тощо[1].

Література

1. Курик М.В., Тяжка О.В. Екологічні проблеми здоров'я дітей// «Здоров'я України» медична газета, Київ, 2011. С. 50-51.
2. Підлужна С.А . Екологічні аспекти здоров'я людини / С.А. Підлужна, В.О. Рогуля//Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України: матеріали Всеукраїнської науково- практичної конференції– Полтава, 2017 р. – с.98-100.
3. Підлужна С.А., Корчан Н.О. Екологічна проблема сучасності /С.А. Підлужна, Н.О. Корчан //Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини». Полтава, 2021 р. С.70-72.
4. Шерстюк О.О. Екологічні аспекти здоров'я людини/О.О. Шерстюк, С.А. Підлужна//Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – Полтава, 2016р. С. 165-167.

Поліщук Т.В., Шешукова О.В., Мосієнко А.С.

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПЛИВУ ПАТОЛОГІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА ФОРМУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ

За аналізом даних ВООЗ патологічні стани, спричинені патологією щитоподібних залоз та як наслідок дефіциту йоду, мають третє місце у списку 38 найбільш поширених неінфекційних захворювань. Актуальною проблемою для України також є висока поширеність хвороб щитоподібної залози, яка пов'язана з радіаційним впливом на щитоподібну залозу внаслідок катастрофи на Чорнобильській АЕС на тлі дефіциту стабільного йоду. Згідно даних багатьох науковців частота захворювань щитоподібної залози серед дітей не зменшується, а продовжує займати провідне місце серед усіх ендокринопатій. За даними ендокринологічної служби України в останні

ІНТЕРНАМИ НА ПРАКТИЧНИХ ТРЕНІНГАХ В СИМУЛЯЦІЙНОМУ ЦЕНТРІ	
Микитенко А.О., Акімов О.Є., Непорада К.С.	64
ВПЛИВ НАНОЦЕРІЮ НА ПОЗАКЛІТИННИЙ МАТРИКС ПЕЧІНКИ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО АЛКОГОЛЬНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ	
Муравльова О.В., Дворник І.Л., Ільченко В.І., Пікуль К.В., Шпетний О. А., Жарін В. М.	65
АКТУАЛЬНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Олексієнко В.В., Білаш С.М., Проніна О.М.	67
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
Пирог-Заказникова А.В., Засенко С.В., Живиця О.О., Лавренко К.Д., Бобков О.Ю., Заказникова І.В.	69
ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРЕСПРОТЕКТОРНОГО ВПЛИВУ НА НАДНИРКОВІ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ ТОРАСЕМІДУ ТА МЕКСИДОЛУ	
Підлужна С.А., Корчан Н.О., Шапаренко І.Є., Плешанова А.А.	71
ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ	
Поліщук Т.В., Шешукова О.В., Мосієнко А.С.	73
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПЛИВУ ПАТОЛОГІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА ФОРМУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	
Почерняєва В.Ф., Васько Л.М., Нестуля К.І.	75
ПЕСТИЦИДИ ЯК ЕКОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК. ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Проніна О.М., Білаш С.М., Кобеняк М.М., Донченко С.В., Кононов Б.С.	76
РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ КАФЕДРИ АНАТОМІЇ З КЛІНІЧНОЮ АНАТОМІЄЮ ТА ОПЕРАТИВНОЮ ХІРУРГІЄЮ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Пустовойт Г.Л., Ярмола Т.І., Кострікова Ю.А., Талаш В.В., Ткаченко Л.А.	77
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ	
Рибалка Я.В., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Жага О.М., Довгополий О.О.	79
МЕТРИЧНІ ЗМІНИ У СТІНЦІ СЛІПОЇ КИШКИ ЩУРІВ ЗА УМОВ ВЖИВАННЯ КОМПЛЕКСУ З ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ, НІТРИТУ НАТРІЮ ТА ПОНСО 4R	